

İslahatlar, yeniliklər, nailiyyətlər

2025–ci il təhsildə hansı uğurlarla yadda qaldı?

Məktəbəqədər və ümumi təhsil

Məktəbəqədər və ümumi təhsil

220000 uşaq məktəbəqədər təhsil alır

2025-ci ildə ölkə üzrə 220 min uşaq məktəbəqədər təhsilə cəlb edilib. Hazırda ölkə ərazisində 1708 dövlət məktəbəqədər təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir.

131 mindən çox uşaq birinci sinfə gedib

2025–2026-cı tədris ili üzrə 131 min 815 uşaq birinci sinfə qəbul edilib.

86 mindən çox uşaq məktəbəhazırlığa gedib

2025-ci ildə 86395 uşaq ümumi təhsil müəssisələrinin məktəbəhazırlıq qruplarına qəbul edilib.

Ölkə üzrə məktəb və şagird sayı

Bu gün ölkədə 4279 ümumi təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Hazırda müəllim heyəti 130 min-dir, şagird sayı isə 1600000-dən çoxdur.

Yeni tikilən və təmir edilən təhsil müəssisələri

Ötən illərdən investisiya büdcəsi hesabına əsaslı təmir olunan və ya tikilən 18 ümumi təhsil müəssisəsinin açılışı baş tutub. 137-si əsaslı olmaqla, 760 ümumi təhsil müəssisəsində təmir işləri aparılıb.

İnklüziv təhsil

2025-ci il ərzində əlavə 22 ümumi təhsil müəssisəsində inklüziv siniflər fəaliyyətə başlayıb. Ümumi təhsil müəssisələri üçün 49 adda (44 adda yeni hazırlanmış, 5 adda təkmilləşdirilmiş) dərslik və metodiki vəsaitin hazırlanması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı işlər aparılıb. Bununla yanaşı, ümumi təhsil müəssisələrinin dərslik ehtiyaclarının təmin olunması üçün 302 adda 6863600 nüsxə dərsliyin çapı yekunlaşdırılaraq məktəblərə çatdırılıb.

Səriştəşəslı məzmunun tətbiqi, dərslik hazırlığı, tədris planları

5 fənn (Azərbaycan dili, ədəbiyyat, coğrafiya, fizika, informatika fənləri) üzrə təhsil proqramı (kurikulumu) təkmilləşdirilərək 2025-ci ildə təsdiq edilib. Ümumi təhsil müəssisələri üçün 49 adda (44 adda yeni hazırlanmış, 5 adda təkmilləşdirilmiş) dərslik və metodiki vəsaitin hazırlanması və təkmilləşdirilməsi ilə bağlı işlər aparılıb. Bununla yanaşı, ümumi təhsil müəssisələrinin dərslik ehtiyaclarının təmin olunması üçün 302 adda 6863600 nüsxə dərsliyin çapı yekunlaşdırılaraq məktəblərə çatdırılıb. Ümumi təhsil pilləsində tədrisin təşkili üçün 20 adda tədris planı hazırlanaraq təsdiq olunub.

Lisə və gimnaziyalara qəbul

Bakı şəhəri və bəzi bölgələrdə yerləşən lisey və gimnaziyalara qəbul prosesində 29375 şagird qeydiyyatdan keçib, 26627 şagird qəbul imtahanında iştirak edib. 39 lisey və gimnaziya üzrə 5493 vakant yer ayrılıb. Vakant yerlərin 4784-ü, yəni 87,09 %-i tutulub.

İKT infrastrukturunun inkişaf etdirilməsi

Ölkə üzrə 4254 təhsil müəssisəsi Azərbaycan Təhsil Şəbəkəsinə (ATS) və internetə çıxışla təmin edilib. Bunlardan 2526 geniş zolaqlı optik (ayrılmış xətt ilə 1755 FO və 771 GPON), 1448 simsiz və 280 ADSL rabitə kanalı vasitəsilə çıxışla təmin edilib.

“Rəqəmsal məktəb”

Hazırda Bakı şəhəri üzrə dövlət ümumi təhsil müəssisələrində tətbiq olunan “Rəqəmsal məktəb” platformasından ümumilikdə 685 mindən çox istifadəçi yararlanır. Bunlardan 39000 müəllim, 379000 şagird və 267000 isə valideyndir.

“Müəllim” tətbiqi

“Rəqəmsal məktəb” layihəsi çərçivəsində ümumi təhsil müəssisələrində rəqəmsal idarəetmənin gücləndirilməsi və tədris prosesinin effektivliyinin artırılması məqsədilə müəllimlər üçün “Müəllim”

mobil tətbiqi istifadəyə verilib. Hazırda bu tətbiq Bakı şəhərində 350-dən çox ümumi təhsil müəssisəsində istifadə olunur.

Müəllimlərin işə qəbulu

2025-ci ildə müəllimlərin işə qəbulu (MİQ) müsabiqəsi üzrə ümumilikdə 65565 elektron müraciət qəbul edilib, 3416 namizəd müsabiqədə uğur qazanaraq işlə təmin olunub. Bu il MİQ nəticəsində əsas fənlər üzrə vakant yerlərin tutulma göstəricisi 90 faizdən çox olub.

Müəllimlərin sertifikatlaşdırılması

2025-ci ildə müəllimlərin sertifikatlaşdırılması prosesinə cəlb olunan iştirakçı sayı 19681, uğur qazanan isə 16587 nəfər olub. Ümumilikdə 73262 müəllim sertifikatlaşdırılmadan keçərək əməkhaqqısını artırıb. Sertifikatlaşmadan keçən müəllimlərin orta dərəcəsi 17.5-dən 19.5-ə qalxıb.

Müəllimlərin yer dəyişməsi

Müəllimlərin iş yerinin dəyişdirilməsi müsabiqəsində 1356 nəfər uğur qazanaraq iş yerini dəyişdirib. Müəllimlərin iş yerinin qarşılıqlı dəyişdirilməsi prosesində isə 150 nəfər iş yerini qarşılıqlı dəyişdirib.

Yeni təmayül məktəb layihəsi

2025–2026-cı tədris ilindən başlayaraq yeni təmayül məktəb (tam orta məktəb) layihəsinin tətbiqinə başlanılıb. Hazırda 13 şəhərdə yerləşən 14 ümumi təhsil müəssisəsində 1716 şagirdin (X sinifdə 1282, XI sinifdə 434 nəfər) və 264 müəllimin iştirakı ilə pilot qaydada həyata keçirilir. Modelin tətbiqinin məqsədi müvafiq siniflərdə təhsil alan şagirdlərin meyl, maraq və qabiliyyətlərinə uyğun istiqamətlər üzrə dərinləşdirilməsi və sistemli bilik verilməsi, müasir əmək bazasına uyğun bacarıqların formalaşdırılması, yüksək akademik hazırlığın təmin olunmasıdır.

STEAM

STEAM Azərbaycan layihəsinin əhatə dairəsi cari tədris ilində genişləndirilərək 407 ümumi təhsil müəssisəsinə və ümumilikdə 303109 şagirdə çatdırılıb. 2025–2026-cı tədris ilindən etibarən layihənin 3-cü siniflərdə də tətbiqinə start verilib. 17–19 noyabr 2025-ci il tarixlərində Beynəlxalq STEAM Azərbaycan Festivalı (SAF 2025) keçirilib. Ölkəmizdə beşinci dəfə keçirilən bu festivalda 22 ölkəni təmsil edən 1400-dən çox nümayəndə və 80-dən çox münisiflər heyəti iştirak edib.

“Rəqəmsal bacarıqlar”

2017-ci ildən ölkədə tətbiq edilən “Rəqəmsal bacarıqlar” layihəsi hazırda 772 ümumi təhsil müəssisəsinə və 528 mindən çox şagirdi əhatə edir. Layihənin məqsədi şagirdlərin İKT bacarıqlarına dərinləşməsi, onların informasiya məkanında məqsədyönlü fəaliyyətinə nail olunması, müasir sənədlər və bacarıqlara malik şəxslər kimi formalaşmasına dəstək göstərməkdir.

“Peşə təmayüllü siniflər”

2025–2026-cı tədris ilində 9000-dən çox şagird peşə təmayüllü siniflərdə təhsil alır. Hazırda layihə 327 məktəbdə və 1 pilot olaraq xüsusi təhsil məktəbində, 536 sinif və 1 xüsusi təhsil sinfində, 1073 ixtisas qrupu və 1399 müəllim heyətini əhatə edir. Peşə təmayüllü siniflərdə 4 profil üzrə dülgər, çilingər, əspaz, kombi-kondisioner ustası, mebel quraşdırma, aqronom, dərzi, qənnadçı, bərbər, “helpdesk”, qrafik dizayner, kompüter operatoru peşə ixtisasları tədris edilir.

Şagirdlərimizin yerli və beynəlxalq uğurları

2025-ci ildə beynəlxalq olimpiadalarda ümumilikdə 93 şagird iştirak edib. Şagirdlərimiz bilik yarışlarında 5 qızıl, 18 gümüş, 33 bürünc medal və 16 həvəsləndirici sertifikat qazanıblar. Ölkənin 65 bölgəsində 8 fənn üzrə keçirilən **Respublika Fənn Olimpiadalarında** 90147 şagird qeydiyyatdan keçib. Fənn olimpiadalarında 95 qızıl, 170 gümüş və 249 bürünc medal qazanılıb. **“Qərbi Azərbaycana qayıdış” olimpiadası** IX və X sinif şagirdləri arasında təşkil olunub. Ümumilikdə 9872 şagird iştirak edib, 3 qızıl, 6 gümüş və 9 bürünc medal qazanılıb. **“Zəkaların mübarizəsi” olimpiadası** iştirakçıların şəhmat və bilik səviyyəsini müəyyən etməklə, 2 mərhələli, komanda yarış formatında keçirilib. Komanda yarışları üzrə 6, fərdi yarışlar üzrə 15 nəfər şagird medal və hədiyyələrlə təltif olunub.

“Sabahn alimləri” XIV respublika layihə müsabiqəsi

“Sabahn alimləri” XIV respublika layihə müsabiqəsində şagirdlər 9 istiqamət üzrə 247 layihə ilə yarışılıb. Müsabiqədə müxtəlif kateqoriyalar üzrə I, II və III yerlərə 102 şagird layiq görülmüş. Qaliblər arasından seçilən 3 layihə üzrə 6 şagird ölkəmizi ABŞ-nin Kolombus şəhərində keçirilən “Regeneron ISEF”də təmsil edib və bürünc medal qazanıb.

Milli və beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatları

PISA 2025

Respublika üzrə Beynəlxalq Şagird Qiymətləndirilməsi Tədqiqatının (PISA 2025) əsas mərhələsi 16 aprel – 27 may 2025-ci il tarixlərində təşkil olunub. Tədqiqatda ümumilikdə 241 ümumi təhsil müəssisəsindən 7400-dən çox şagird və həmin məktəblərin 241 rəhbəri, 5 özəl müəssisə iştirak edib.

PIRLS 2026

2025-ci ilin aprel ayında Azərbaycanda 4-cü sinif şagirdlərinin oxuyub-anlama bacarığını qiymətləndirən Oxu Savadlılığının İnkişafı üzrə Beynəlxalq Qiymətləndirmə Tədqiqatının (PIRLS 2026) sınaq mərhələsi keçirilib. Sınaq mərhələsində Azərbaycanın bütün bölgələrindən seçilmiş 25 məktəb üzrə 32 sinifdən 700-dən çox şagird həm imtahan, həm də sorğu mərhələsi üzrə tapşırıqları cavablandırıb. Eyni zamanda seçilmiş hər şagirdin valideyni (700-dən çox), həmin şagirdlərin təhsil aldığı məktəblərin direktorları (25) və seçilmiş hər sinfin müəllimi (32) də onlar üçün nəzərdə tutulmuş sorğuda iştirak edib. Tədqiqatın əsas mərhələsi 2026-cı ilin aprel-may ayları ərzində ölkənin bütün bölgələrindən seçilmiş 224 məktəb üzrə 9 minə yaxın şagird arasında keçiriləcək.

IELS 2025

Beynəlxalq Erkən Öyrənmə və Uşaq Rifahı Tədqiqatının (IELS 2025) əsas mərhələsi 2025-ci ilin 21 yanvar–18 mart tarixlərində Bakı və Sumqayıt şəhərlərində həyata keçirilib. Əsas mərhələdə 208 təhsil müəssisəsi üzrə 2678 nəfər 5 yaşlı uşaq qiymətləndirmədə iştirak edib. IELS beynəlxalq qiymətləndirmə tədqiqatının sorğu mərhələsində isə 825 müəllim və 2699 valideyn təqdim edilən sualları cavablandırıb.

PISA-nın iqlim savadlılığı sahəsi üzrə pilot mərhələsi

Azərbaycanda 14–16 yaşlı şagirdlər arasında iqlim savadlılığı üzrə qiymətləndirmənin pilot mərhələsi oktyabr ayında həyata keçirilib. Pilot mərhələdə 65 ümumi təhsil müəssisəsindən 1500-dən çox şagird iştirak edib.

Təhsildə nailiyyətlərin qiymətləndirilməsi

2025-ci il mayın 17-də bütün dövlət ümumi təhsil müəssisələrinin IV siniflərində, 18 may tarixində isə VI siniflərində monitorinq keçirilib. Monitorinqdə IV sinif şagirdlərinə tədris dili fənni üzrə 30 qapalı sual, riyaziyyat fənni üzrə 25 qapalı və 5 açıq kodlaşan sual, VI sinif şagirdlərinə tədris dili və təbiət fənlərinin hər birindən 25 qapalı, riyaziyyat fənni üzrə 20 qapalı və 5 açıq kodlaşan sual təqdim olunub. Monitorinqə 145604 nəfər IV sinif şagirdi, 152321 nəfər VI sinif şagirdi cəlb olunub.

Müasirləşən metodistlər

“Müasir metodik xidmətin təşkili” çərçivəsində Təhsil İnstitutu tərəfindən metodist vəzifəsi üzrə müsabiqə elan edilib. Müsabiqə şərtlərinə uyğun olaraq namizədlərlə müsahibələr keçirilib, nəticədə 552 nəfər namizəd “Metodist hazırlığı” təlimlərinə cəlb edilib. Qiymətləndirmə nəticələrinə əsasən ümumi təhsil müəssisələrində metodist vəzifəsinə uyğun hesab edilən 351 nəfər namizədlə əmək müqaviləsi bağlanıb.

Təhsilverənlərin peşəkar inkişafı

Ümumi təhsil müəssisələrində çalışan təhsilverənlərin peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması məqsədilə 45000 təhsilverən müxtəlif məzmunlu ixtisasartırma təlimlərinə cəlb edilib.

“ZəfərFest-5” yaradıcılıq festivalı

Elm və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Vətən müharibəsinin 5-ci ildönümünə həsr olunan “ZəfərFest-5” yaradıcılıq festivalı keçirilib. 2000-ə yaxın məktəblinin iştirakı ilə keçirilən festival artıq 5-ci dəfədir təşkil olunur. Festival hər il gənclərin vətənpərvərlik ruhunun, yaradıcılıq bacarıqlarının nümayişi üçün mühüm platformaya çevrilib.

“Şuşa türk xalqları birliyinin mədəniyyət incisidir”

2005-ci ilin iyunun 1-də türk dövlətlərinin məktəbliləri arasında “Şuşa türk xalqları birliyinin mədəniyyət incisidir” adlı beynəlxalq uşaq yaradıcılıq festivalı keçirilib. Şuşa şəhərində baş tutan festivalda Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Özbəkistan, Şimali Kipr Türk Respublikası və Macarıstandan 300 nəfərə yaxın məktəbli ölkələrinin musiqi və rəqs mədəniyyətini təqdim edib.

“Məktəblərdə Konstitusiyə və Suverenlik ayı” layihəsi

Ölkə üzrə 2025-ci ilin noyabr ayında “Məktəblərdə Konstitusiyə və Suverenlik ayı” layihəsi keçirilib. Layihə çərçivəsində mövzuya uyğun olaraq ümumi təhsil müəssisələrində “dəyirmi masa”lar, debatlar, məqalə və kitablarla tanışlıq, sinif təşkilat saatları, seminar və müsabiqələr təşkil edilib, maarifləndirici stendlər, videoçarxlar nümayiş olunub. Layihədə 30000 nəfərdən çox məktəbli iştirak edib.

Böyük Qayıdış

Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramının icrası istiqamətində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə təhsil infrastrukturunun yaradılması işləri həyata keçirilib. Ötən müddət ərzində 21 ümumi, 14 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi tikilib. Fəaliyyət göstərən 20 ümumi təhsil müəssisəsində 3902 şagird təhsil alır və 370 nəfər təhsilverən, 131 nəfər texniki işçi çalışır. Fəaliyyət göstərən 7 məktəbəqədər təhsil müəssisəsində 270 uşaq təhsil alır və 25 nəfər təhsilverən, 58 nəfər texniki işçi çalışır.

